ICEYE Oy:n lausunto eduskunnan talousvaliokunnalle koskien hallituksen esitystä 113/2022 vp

Tero Vauraste, Senior Business Development Advisor
Lauri Ignatius, Senior Legal Counsel

11.11.2022

ICEYE

ICEYE PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

ICEYE:n toiminnasta (kappaleet 1-4)

- Suomalainen satelliittiliiketoiminnan edelläkävijä.
- Valmistaa ja operoi pientutkasatelliitteja.
- Tuotanto ja tuotekehitys Suomessa.
- 500 työntekijää, joista Suomessa 300.
- 304 miljoonan dollarin sijoittajarahoitus, mukaan lukien Business Finlandilta ja Teollisuussijoitukselta.
- Liikevaihto 27 miljoonaa euroa vuonna 2021.
- Suurin suomalainen satelliittiyritys.
- Suomi on luvittanut 18 avaruusesinettä. Näistä 13 on ICEYE:n satelliitteja.
- Avaruustoimintalain merkitys ICEYE:lle on keskeinen.
- Luotettava, ennakoitava ja toimiva lupamenettely on ICEYE:n liiketoiminnan kulmakivi.

ICEYE PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

Avaruustoiminta ja kaukokartoitus on mahdollisuus koko Suomelle (kappaleet 5-9)

- (5) Kaukokartoitus = Maapallon kuvantaminen avaruudesta satelliittien avulla
- (5) Suomi on alan tutkimuksen ja liiketoiminnan edelläkävijä.
- (6) Markkinan koko vuonna 2031 on maailmanlaajuisesti 5,5 miljardia euroa.
- (7) Markkina on kilpailtu, ja yhdysvaltalaiset toimijat ovat vahvoja.
- (8) Kansallinen avaruusstrategia: lainsäädännön Suomessa tulee olla mahdollistava ja liiketoimintaa tukeva.
- **(9) Suomalaisen kaukokartoitustoiminnan menestyminen on Suomen talouden ja yhteiskunnan intressissä.**
- **(9) Alan menestyminen tukee myös huoltovarmuutta ja kansallista turvallisuutta.**
- **(9) Alan kilpailukyvyn näkökulmasta esityksessä on merkittäviä haasteita.**

ICEYE PROPRIETARY & CONFIDENTIAL

Rajoitukset elinkeinovapaudelle ja omaisuuden suojalle eivät ole oikeasuhtaisia (kappaleet 10-13)

- (10) Kaukokartoitustoimintaa ollaan rajoittamassa tekemällä siitä luvanvaraista.
- (10) Tämä rajoittaa elinkeinovapautta ja omaisuuden suojaa.
- (11) Perusoikeuksien rajoitusten tulee perustua lakiin.
- (11) Laajoja asetuksenantovaltuuksia sisällytetään lähes jokaiseen avaruustoimintalain muutettavaan tai lisättävään säännökseen.
- (12) Kansallisen turvallisuuden takaaminen on perusoikeuksien rajoitusperuste, jota ICEYE pitää tärkeänä.
- (12) Elinkeinotoiminnan mahdollista ristiriitaa suhteessa ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan tulee voida arvioida ennalta määritettyjen kriteerien perusteella.
- **(13) Asetuksenantovaltuuksien laajuus, tarpeellisuus ja hyväksyttävyys tulee uudelleen arvioida.**
- **(13) Erityisesti tulee tarkastella, missä määrin lain tasolle voitaisiin tuoda periaatteita selkeyttämään sääntelyn eri intresssien välisiä punnintatilanteita.**

Hallituksen esitys ei täytä tavoitteitaan eikä edistä kaukokartoitustoiminnan mahdollisuuksia Suomelle (kappaleet 14-19)

- (14) Hallituksen esityksen tavoite on tasapaino kansallisen ja kansainvälisen turvallisuuden intressien sekä liiketoiminnan ja tutkimuksen edistämisen välillä.
- (15) Hallituksen esityksen mukaan sääntelyllä edesautetaan alan kilpailukykyä, kasvua, turvallista toimintaympäristöä ja investointeja.
- (16) Sääntelyssä on vaara toimia juuri päin vastoin kuin hallituksen esityksessä on tavoiteltu.
- (17) Muita sääntelyvaihtoehtoja on kuvattu vain rajallisesti.
- **(18) On arvioitava, voitaisiinko sääntelyllä tavoitellut intressit toteuttaa vähemmän epävarmuutta aiheuttavalla tavalla.**
- **(19) Ehdotettu sääntely heikentäisi suomalaisen avaruustoimialan kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla ja mahdollisuuksia tarjota palveluita jatkossakin Suomessa.**

Taloudellisia ja yritysvaikutuksia ei ole arvioitu riittävästi (kappaleet 20-24)

- (20) On perusteltua kattavasti arvioida sääntelyn taloudelliset ja yritysvaikutukset.
- (21) Hallituksen esityksessä todettu tavoite on alan kilpailukyky ja kasvu, mutta sen tueksi ei ole esitetty arviota sääntelyn taloudellisista vaikutuksista.
- (22) Ainoa todettu taloudellinen vaikutus on hallinnollisen työn lisääntyminen, jonka merkitys on hyvin vähäinen.
- (22) Sääntelyn olennaiset yritysvaikutukset ovat välillisiä ja koskevat alan toimijoiden liiketoiminnan menestymisen edellytyksiä, sopimussuhteita, rahoituksen saatavuutta sekä arvon kehitystä.
- **(23) Taloudelliset ja yritysvaikutukset tulisi ensisijaisesti arvioida uudestaan.**
- **(24) Vaihtoehtoisesti tulisi todeta, ettei taloudellisia vaikutuksia ole käytännössä pystytty arvioimaan.**
- **(24) Tämä tulisi huomioida sääntelyä jatkossa kehitettäessä ja sovellettaessa.**

Lopuksi (kappaleet 25-26)

- **(25) ICEYE haluaa kiinnittää huomiota Suomen asemaan EU- ja NATO-maiden varaan rakentuvan läntisen turvallisuusympäristön osana.**
    - Ehdotettu lainsäädäntö jättää alemmanasteisen sääntelyn ja viranomaisen harkinnan varaan, voivatko suomalaisen kaukokartoitustoimijan kumppanuudet, omistuspohja tai liiketoiminta perustua yhteyteen läntisen turvallisuusympäristön toimijoiden kanssa.
    - Tämä epävarmuus tulee poistaa.
- **(26) Suomelle on syntynyt ainutkertainen tilaisuus kasvaa kokoaan suuremmaksi toimijaksi avaruusalalla ja kaukokartoitustoiminnassa maailmanlaajuisesti.**
    - Elinvoimainen suomalainen avaruusala palvelee myös kansallisen turvallisuuden ja huoltovarmuuden intressejä.
    - Sääntelyllä ei tule rajoittaa mahdollisuuksia, vaan sillä on tuettava alan kilpailukykyä, markkinoillepääsyä ja liiketoiminnan edellytyksiä.